

Visszhang

Vermes Ernő hetilapja

GAZDASÁGPOLITIKAI ÉS TÁRSADALMI UJSÁG

Tollhegygyel

Ejnye, ejnye, dr. Gyöngyösi János ur, de furcsa szólásmondásai vannak magának, amikor a legújabb írásműve feletti kritikák ellen védekeznek. Nemcsak Önnek szabad Bud Jánost kritizálni, mások is bírálat tárgyává tehetik az Ön véleményét. Ezt már elfelejtette az alatt a pár esztendő alatt, amióta megszűnt „főszerkesztő” lenni. Hiába, a kritikát tűrni kell és mégis éppen azok a legtürelemtelenebbek a kritikával szemben, akik egész életükön át sem csinálnak egyebet, mint másokat kritizálnak. És minél kegyetlenebbül markolász-szák mások máját és veséjét, annál érzékenyebbé válnak, ha az ő nemesebb testrészeikről van szó. Ami a szóvirágait illeti, nem mondom, szépek ezek és főképpen izlésesek. „Dühös csaholások”, „mérges nyállal köpködő szájsrapnelek”, milyen szépen hangzanának ezek egy tanyai gyűlésen, hordóról avagy korcsmai asztalról elharsogtatva? Mennyire lelkesedne ezektől a jó kiszólásoktól a nép, az istenadta nép, mely kezd Önnek egyre kevésbé támasza lenni. De Ön nemcsak népszónok, Ön szalonférfin is, aki a népszónoklás után kelően megmosakodva és beillatosítva ott forog a legjobb családok szalonjainak parkettjén és akinek írásművészetét hódolattal bámulja a nemárja intellektüellek tábora is. Vajjon mit szól ez a társaság a „dühös csaholások”-hoz, a „mérges nyál”-hoz és a „köpködő szájsrapnelek”-hez? Vigyázni kell egy kissé, dr. Gyöngyösi János ur, mert ez a társadalom nem nagyon szereti a köpködéseket!

Fegyelmi eljárás a békési orvosok ellen

A táltos után a sámán is . . .

„Kielégítő” a Rosenthal-malom üzleteredménye!?

Gazdát cserélt a Komló Gyulán

Végkép megfeneklett a Gyulai Hét

Csabai kis notesz és egyéb érdekességek

Nagy a nyugtalankodás a németországi munkáskivitel miatt,

pedig a vármegye főispánja és alispánja egyaránt megnyugtató kijelentéseket tett ebben a kérdésben

A németországi munkáskivitel kérdését nagy nyugtalansággal tárgyalta a héten az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya. Ráth József nagybirtokos azt panaszolta, hogy Kunágota községben hatszázán jelentkeztek németországi munkára és csak ötvennégyet visznek ki közülük, de nem lehet tudni, hogy kik azok, akiket kivisznek. Ennek az a következménye, hogy

senki sem akar otthoni munkára leszerződni és a szomszéd községekből kell mezőgazdasági munkásokat felfogadni.

Fabricius Endre igazgató szerint Vasvármegyében is zavarokat idézett elő a németországi munkáskivitel. Terményértékben kifejezve kevesebbet keresnek a munkások Németországban, mint Magyarországon. A munkáskivitel ügyét minél hamarabb le kell bo-

nyolítani, mert a késelem hátrányait maguk a munkások fogják megérezni.

Purgly Emil volt földmívelésügyi miniszter szerint a németországi munkástoborzást sokan agitációs eszközüil használják fel és azt követelik, hogy a magyar birtokosság is fizessen annyit, amennyit Németországban fizetnek.

Lovag Floch-Reihersberger Alfréd az kifogásolta, hogy a külföldről hazatérő munkások valószínűs agítátorként jönnek haza. Szerinté nincs szükség agitátorimportra.

Szóba került a németországi munkásexport kérdése

Békésvármegye közigazgatási bizottságában is.

Itt dr. Telegdy Lajos kormányfőtanácsos tette szóvá a munkáskivitelt. Ő nem a legjobb munkásokat, hanem a nagyszáju demagógokat küldené ki, hogy megtanuljanak dolgozni.

Dr. vitéz Márki Barna alispán jelentésében foglalkozik ezzel a kérdéssel és a következőket mondja:

— Általában a gazdák köréből aggodalommal kísérik figyelemmel a munkásságnak azt a törekvését, hogy a tavalyi kedvező tapasztalatok alapján valamennyien, de legalább is nagy számban a Németországban utazó munkáskontingens keretén belül kívánnak elhelyezkedni és eddigi munkaadóikkal leszerződni egyelőre még nem hajlandók. A gazdáknak ez az aggodalma, melynek több oldalról kifejezést adtak, túlzottnak látszik és rövidesen eloszlik, mert a vármegye nagyszámu munkássága azon a kereten belül, melyben a Németországba kiutazó munkások létszáma megállapítva van, elhelyezkedni semmiesetre sem tud és megélhetését ennek következtében itthon kell keresnie és meg is találja.

A németországi munkástoborzás semmiesetre sem zavarhatja meg az itthoni munkaviszonyokat, annak dacára sem, hogy a kiutazó munkások Németországban kétségtelenül kedvezőbb viszonyok között élnek és többet is tudnak keresni, — megfelelően annak a helyzetnek, mely Németország javára a gazdasági viszonyokban mutatkozik.

— A gazdaság termények árai Németországban jóval magasabbak

mint nálunk és csak természetes, hogy a nagyobb jövedelmezőség mellett a munkásoknak is magasabb keresetet biztosítanak. Véleményem szerint nehezen lehet elvállalni a felelősséget bármi szempontból is azért, hogy a munkásoknak ilyen kedvező körülmények között való elhelyezkedése megakasztassék. Annál kevésbé lehetne vállalni ezt a felelősséget, mert hosszú és nehéz esztendőkön át szerzett tapasztalat, hogy a vármegye területén tekintélyes számu munkásnak megfelelő állandó munkaalkalommal ellátása alig biztosítható. Kétségtelenül van a vármegyének munkásfeleslege, melynek egyrészét Németországban a hazainál kedvezőbb viszonyok között tudjuk elhelyezni és így egy nehéz, sok munkát, fáradságot okozó kérdésnek, a munkáskérdésnek a németországi munkaalkalom legalább is részbeni kedvezőnek látszó megoldása, mire tekintettel ezt az akciót támogatni szükséges. A munkásfelesleg részére esztendőkön át igyekeztünk az ország különböző részein más és más közmunkáknál elhelyezést találni. Most alkalom kínálkozik ennek a feleslegnek az országon kívül kedvezőbb viszonyok mellett való megoldására és nekünk ezt az alkalmat, mely kétségtelenül a munkásság javát szolgálja, meg kell ragadnunk, — és a munkásságnak ezt az elhelyezkedését elő kell segítenünk. Kétségtelen az, hogy a *kint elhelyezkedő munkásság helyzete kedvezőbb lesz az itthon elhelyezkedő munkásokénál, de ebből semmiféle következtetést a munkásság a hazai viszonyokat illetően nem vonhat le*, hazai munkaadóinak szemrehányásokat nem tehet, velük szemben túlzott követelésekkel fel nem léphet, mert tudnia kell és meg vagyok arról győződve, be is látja, hogy a *hazai munkabérek csak az itthoni gazdálkodás jövedelmezősége szabhatja meg*, az a külföldi viszonyokhoz nem alkalmazkodhatik.

Telegdy felszólalásával kapcsolatban az alispán utalt a jelentésében foglaltakra, míg dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán válaszában azt hangsúlyozta, hogy az idén 1400 munkás megy ki a vármegyéből Németországba és a munkások toborzásánál figyelemmel voltak arra, hogy csak a legjobb magaviseletűek jöjjenek figyelembe, mert a nagyszájukkal talvaly is sok baj volt. A toborzások

egyébiránt már megtörténtek a vármegyében és a felvett munkásokon kívül senkinek sem lehet már esélye arra, hogy Némeországba jusson, ezért *mindenkinek igyekeznie kell itthon elhelyezkedni*.

Mindezekből látható, hogy a német munkáskivitellel szemben táplált aggodalmak távolról sem olyan helytállóak, mint ahogyan az OMGE ülésén elhangzott felszólalások után azt gondolni lehetett volna.

Rendkívül érdekes felszólalások hangzottak el a németországi munkásexportról a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület csütörtöki igazgatóválasztmányi gyűlésén is.

Vitéz Márki Barna alispán megnyugtatta az egyesület tagjait, hogy csak olyan munkásokat küldenek ki az idén Németországba, akik már kint voltak és viselkedésük nem esett kifogás alá.

Beliczey Miklós arra mutatott rá, hogy az itteni munkások szerződése mily nagy akadályokba ütközik a németországi munkásexport miatt.

Vitéz Orsovay Alajos felszólalásával alátámasztotta Beliczey Miklós érveit és azt kérte, hogy a jövőben már novemberben kössék meg a németországi munkásszerződéseket, így azután az itthoni szerződéseket januárban meg lehetne kötni.

Az alispán megnyugtató felszólalása után véget ért a vita. Ezenkívül a mezőgazdasági munkásság öregkori biztosításáról szóló törvényjavaslatot vitatta meg a választmány.

Hallotta? . . .

— hogy Kulpin László jogszigorlót a szegedi egyetem ma szombaton a jogtudományok doktorává avatja.

A békésmegyeiek Budapesten a

Metropoleban találkoznak

Rákóczi-ut 58.

Pompás új kávéháza, János-vitéz sörözője, gyönyörű télikertje a főváros látványossága. Olcsó, kényelmes szobák, előnyös penzióárak. Cigány: Farkas Jóska. Jazz-tánc: Virány swingorchestra.

Próbálja meg egyszer

Ön is

a METROPOLE-t

Minden üzletágzatában növekedő eredményt ért el a Békésmegyei Kereskedelmi Bank a múlt üzletévben

Résztvényenkint 4 pengő az osztalék — Tudósítás a február
9-iki közgyűlésről

A pénzügyi világ évente a legnagyobb érdeklődéssel várja a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank üzleteredményének nyilvánosságra hozatalát, mert ez a hatalmas vezetőintézet szokta elért eredményeivel a közéletet a lefolyt esztendő konjunktúrájáról tájékoztatni. Mindenki előtt ismeretes az idei fényes üzleteredménye. Régi bevált szokás szerint közvetlenül az anyaintézet közgyűlése után szokták a vidéki affiliációk is közgyűléseiket megtartani.

A békésvármegyei affiliációk közül a *Békésmegyei Kereskedelmi Bank r. t.* volt az első, amelyik idei közgyűlését megtartotta. Nyilvánosságra hozott mérlegének adatai *erős javulásról és fejlődésről* tesznek tanubizonyságot és beigazolják azt, hogy ez az *intézet ma már az Alföld gazdasági életének egyik legjelentékenyebb tényezője, támogatója és segítője.* Szerdán délután 4 órakor tartotta meg a Békésmegyei Kereskedelmi Bank XVI. évi rendes közgyűlését az intézet székházában, mely az idén különösen ünnepélyes külsőségek között folyt le és 4151 részvény volt képviselve. De megjelentek a bank közgyűlésén a város közéletének és pénzügyi életének vezető férfiai is. Ott láttuk vitéz *Jánossy Gyula* polgármestert, *Biró Ferencet*, a Magyar Nemzeti Bank békéscsabai fiókfőnökét, *Schmall Antalt*, a Magyar Nemzeti Bank fiókjának helyettes főnökét, továbbá *Csegő János* cégjegyzőt, aki a közgyűlésen a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankot képviselte, *dr. Matusovszky András* egyetemi magántanárt, *Horváth István* adóügyi tanácsost, *Steinberger Imrét*, a Gabona és Magkereskedelmi r. t. igazgatóját, *Szelner Antalt*, *Uhrin Károly* ny. ipariskolai igazgatót, *bisztray Balku Gyula* ny. főispán,

földbirtokost, *dr. Rell Lajos* m. kir. tanügyi főtanácsost, *dr. Darók Józsefet*, a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület titkárát, *dr. Gally Károly*, *dr. Reisz József*, *dr. Pránai Ernő* ügyvédek és a békéscsabai ügyvédi kar számos tagját.

A közgyűlésen gróf *Merán János* elnökölt. A jelentések felolvasása után a P 64.491.92 tiszta nyereség felosztása felett határozott a közgyűlés, melynek értelmében *résztvényenkint 4 pengő* osztalékot fizet az intézet az 1937. üzletévre. Az értékcsökkenési alapnak 10.000 pengővel való dotálása mellett P 13.279.50 összegű felesleget az új üzletévre viszik át.

Kegyeletteljesen áldozott a közgyűlés az elhunyt *dr. Haviár Gyula* m. kir. kormányfőtanácsos, kir. közjegyző emlékének, aki az igazgatóság tagja volt. Helyét az igazgatóságban nem töltötték be. A felügyelőbizottság eddigi tagjait újból megválasztották. A jelenlevő résztvényesek nevében *dr. Matusovszky András* egyetemi magántanár meleg szavakkal mondott köszönetet az igazgatóságnak, *Hudi József* m. kir. kormányfőtanácsos, ügyvezető igazgatónak és a tisztikarnak, akik kiváló működésükkel és kötelességteljesítő munkájukkal az igen szépnek mondható eredményt értékék. Ezután jegyzőkönyvbe foglalta a közgyűlés köszönetét a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak és az intézet alelnökének, *Conrad Ottónak*, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ügyvezető igazgatójának, azért a támogató segítségért, melyben a helyi intézetet a lefolyt üzletév folyamán részesítette. Ugyancsak jegyzőkönyvben köszönték meg a Magyar Nemzeti Bank békéscsabai fiókja vezetőségének az intézettel szemben tanúsított mindenkori előzékeny magatartását.

Az intézet mérlege minden téren hatalmas fejlődést mutat az elmúlt évvel szemben. A közönség bizalma egyre fokozódik az intézet iránt, és ennek legékezebb jele, hogy *a takarékbetétek összege P 544.854-vel emelkedett*, jóllehet a gazdasági élet fellendülése következtében a vállalkozási kedv minden téren fokozódott és a jó mezőgazdasági konjunktúra földvásárlásokra is készítette a gazdátársadalmat. *Lényegesen emelkedett a kamatjövedelem is*, ami majdnem 10%-kal haladja meg az elmúlt évit. *Az új kihelyezések 3 millió pengőt tesznek ki*, ami annak bizonyossága, hogy a Békésmegyei Kereskedelmi Bank az iránta támasztott igényeknek a legmesszebbmenően tud eleget tenni.

Amikor az intézet eredményes működését ismertetjük, nem hagyhatjuk szó nélkül a vele érdeklődő közösségekben álló *Mezőgazdasági Közraktárak r. t.* működését és fejlődését sem, melyet a lefolyt évben is modern, új berendezésekkel láttak el és így a gazdák közönség legmesszebbmenő igényeit is kielégíti.

Mindent összefoglalva, a Békésmegyei Kereskedelmi Bank közgyűlése méltó bevezetője volt a vármegyei pénzintézetek múlt évi működése feletti seregszemlének.

Hallotta? . . .

— hogy a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta a szegedi kereskedelmi és iparkamara új elnökségének megválasztását. A kamara rövidesen megtartja első teljes ülését, amelyen *Pálffy József* polgármester fogja az új tisztikart tisztségébe beiktatni.

— hogy szónoklasközből összeesett és nyomban meghalt *Szurday Róbert* országgyűlési képviselő, a *Textilgyárosok Egyesületének* elnöke, akinek érdekkörébe tartozott több békésmegyei textilgyár is.

— hogy a vármegye kisgyűlése elutasította *dr. Sebestény Péternek* a Gyula város tisztii ügyészének megválasztása ellen beadott fellebbezését.

A ruhabeszerezés bizalom kérdése?

Akkor keresse fel **Tisch Ernő** ruhaüzletét!

Külön méret-osztály.

Békéscsaba: Szt.-István-tér 10.

Gyula: Városház-ucca 4.

CSABAI KIS NOTESZ

1. A vidéki bridge-élet fellendítése érdekében a Magyar Bridge Szövetség délkeleti kerületének csabai központja propagandahadjáratra indul. A csabai központ versenycsapata propagandakörútján felkeresi a Békés, Arad és Szolnok vármegyékben székelő társadalmi egyesületeket, hogy ezáltal intenzív bridgelésre serkentse a bridgejátékosokat. Hiába, ma már a „kopogós” römjátéknak sok „áldozata” van, jó lesz tehát sietni ezzel a hivatalos bridge-propagandával!

Az uri közönség kellemes szórakozóhelye vitéz Kászonyi ujonnan megnyílt étterme.

2. A békéscsabai Rudolf reál-gimnázium volt természetrajz- és földrajztanára dr. Csicsely Mihály, a napokban letette az egységes bírói és ügyvédi vizsgát és Szarvason ügyvédi irodát nyitott. Ha Szarvason az ügyvéd urat is annyira kedvelik majd a kliensei, mint Csabán annak idején a „tanár urat” kis diákjai, — nem féljük.

Hölgyek kedvence Lesetár Irén hölgyfodrász, Ferenc József-tér 5.

3. Vaszary Gábor néhány nappal ezelőtt „Muriznak a mamák” címmel cikket írt a „Magyarország”-ba. Erre a cikkre „Miért muriznak a mamák?” címmel és békéscsabai keltezéssel most érdekes válasz jelent meg a lapban. „Jelenleg V. éves orvostanhallgató vagyok — írja válaszában Sz. Vera — érettségi után elkerültem itthonról és azóta csak a vakációkat töltöm együtt családommal, de sem az érettségimig, sem azután, soha komolyabb nézeteltérés anyám közt és köztem nem volt. Őszintén megvallom, nem is tudom elképzelni, hogy leányok és anyák között miért vannak ellentétek. De ha vannak, akkor valószínűleg az anyákban van a hiba”. A kéthasábos cikk megjelenésével egyidejűleg a Notesz meggyőződött arról, hogy Vaszary Gábor, a népszerű író, levelet írt Sz. Verának, melyben többek között ez áll: „Ritkán olvastam ilyen okos és logikus női írást, mint a Maga levele. Élvezet volt elolvasni. Jó orvos lesz Magából kedves Vera, jó feleség és jó anya.” Gratulálunk Sz. Vera!

Olcsón és elegánsan csak úgy öltözködhet, ha Irimj és Ollárnyál ruhát készített.

4. Jól esik hallani, hogy a csabai jurátus ifjakban akkor, amikor az új ügyvédi rendtartás numerus clausus állít fel érvényesülésük elé, még van annyi életvidámság, hogy a „mulatni vágyással gyanúsított családok fel- és lemenő ágbeli tánc képes rokonait” patvarista estélyre idézik meg. A békéscsabai ügyvédek 5 évvel ezelőtt megrendezett

„patvarista estélyére” még mindig szívesen gondolunk vissza. A Notesz értesülése szerint a békéscsabai „fegyintézet” nyomdájában már nyomás alatt van a február 24-re szóló idéző végzés, mellyel „a szabadlábban lévő gyanúsított” megidéztetik a Casinóban rendezendő patvarista táncestélyre. (k. gy.)

Fegyelmi eljárás alá vonják a mulasztást elkövető békési hatósági orvosokat

Mint ismeretes, a Hamza Jánosné halála következtében gondatlanságból okozott emberöléssel vádolt négy békési orvos közül dr. Ladányi Imrét 800 pengő, Haskó Józsefet 50 pengő pénz-büntetésre ítélte a gyulai törvényszék, míg dr. Somogyi Gábor és dr. Körber Tivadar hatósági orvosokat bűncselekmény hiányában felmentette. A felmentő ítélet indoklásául az a körülmény szolgált, hogy abban az időben, amikor a két hatósági orvost a beteg asszonyhoz hívták, az orvosszakértők egybehangzó véleménye szerint az asszony már nem volt az életnek megmenthető.

A bírósági ítélettől függetlenül fegyelmi eljárás is indult meg a két hatósági orvos ellen és ez az eljárás még most is folyamatban van. Ezt a kérdést szövegezte a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén dr. Telegdy Lajos kormányfőtanácsos, aki szülőotthon és egészségháza reklamált a község számára. Nyíltan kijelentette, hogy igazságérzetét és erkölcsi felfogását nem elégíti ki az, hogy az ismeretes bűnperrel kapcsolatban nem kerültek a vádlottak padjára mindazok az orvosok, akiknek kapuján az elhunyt asszony férje negyedórákon keresztül csezengett és dörömbölt.

Dr. vitéz Márki Barna alispán Telegdy felszólalására kijelentette, hogy a mulasztást elkövetett hatósági orvosokkal szemben megindult a fegyelmi eljárás és azok, akik mulasztást követtek el, fegyelmi uton elveszik méltó büntetésüket. A szülőotthon létesítését ő is szükségének tartja és reméli, hogy ezt a régi problémát Johan államtitkár megértően fogja kezelni, de a társadalomnak is

hozzá kell járulni ennek létesítéséhez.

Dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán a maga részéről is mindenben megerősítette az alispán kijelentéseit. Hangoztatta, hogy a békési orvosok ellen a legszigorúbb vizsgálat folyik és a bűnösök el fogják venni méltó büntetésüket.

A Szarvasi Hitelbank közgyűlése

Szombaton, február 12-én tartja közgyűlését a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank harmadik békésmegyei affiliációja, a Szarvasi Hitelbank rt. A közgyűlés elé terjesztendő mérleg egyik legfontosabb adata a betétállománynak 30 százalékkal való emelkedése, ami az országos átlagot jóval túlhaladja emelkedés. Természetes, hogy ez viszont a visszleszámitolásban 248.000 pengős csökkenést tett lehetővé. Az intézet múltévi nyeresége 39.200 pengő. A közgyűlésen résztvesz Csegő János, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank cégjegyzője és Hudi József m. kir. kormányfőtanácsos, a Békésmegyei Kereskedelmi Bank rt. ügyvezető igazgatója is.

Hallotta? . . .

— hogy az üresedésben levő orosházi főszolgabírói állás betöltéséig dr. Bakos József vármegyei másodfőjegyzőt rendelte ki az alispán az orosházi főszolgabírói hivatal vezetésére. A főszolgabírói állást a február 28-iki megyegyűlés fogja betölteni. Hír szerint dr. Marsall Ferenc békési főszolgabíró és dr. Bakos József másodfőjegyző adta be eddig pályázatát.

Vitéz Láng Ernő lesz a gyulai büntetőtanács elnöke

Lánczy Lajos lesz újból vizsgálóbíró

A dr. vályi Nagy István törvényszéki bíró közeli távozásával kapcsolatban dr. Berényi Antal törvényszéki elnök megtette a szükséges intézkedéseket. Ezeknek megfelelően — mint értesülünk — vitéz Láng Ernő vizsgálóbíró lesz a büntetőtanács elnöke. Kirendelése már befejezett tény és a márciusban tárgyalásra kerülő bűnügyeket már ő tüzi ki főtárgyalásra.

Vitéz Láng Ernő személyében egy nagy gyakorlatu, széles látó-

körü és kitűnő judiciumu, érdemes bíró kerül a büntetőtanács elnökének fontos pozíciójába.

A vizsgálóbírói tisztséget értesülésünk szerint újból Lánczy Lajos törvényszéki bíró fogja betölteni, aki már régebben is nagy körültekintéssel töltötte be ezt a fontos tisztséget.

Azokat a bűnpereket, amelyekben vitéz Láng Ernő végezte a vizsgálatot, Lánczy Lajos elnöklete alatt fogja tárgyalni a büntetőtanács.

Jubiláris közgyűlésen

ünnepelték meg a Gyulavárosi Takarékpénztár affiliációjának tizéves fordulóját

Osztalék 1937-re: 5 pengő részvényenkint

Csütörtökön, február 10-én délután 5 órakor tartotta meg a Gyulavárosi Takarékpénztár saját székházában 65-ik rendes közgyűlését, mellyel egyidejűleg ünnepelte meg ez a régi, tekintélyes intézet, mint a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank leányintézete, affiliációjának tizéves fordulóját.

Az ünnepélyes alkalomra nagyszámban gyűltek egybe az intézet részvényesei, úgy hogy az 1500 darab részvényből több mint 1200 darab volt a közgyűlésen képviselve. Ott láttuk a megjelentek közt dr. Berényi Antal törvényszéki elnököt, Bíró Ferencet a Nemzeti Bank békéscsabai fiókjának vezetőjét, a patronizáló intézet részéről Csegő János cégvezetőt, Hudi József m. kir. kormányfőtanácsost, a Békésmegyei Kereskedelmi Bank ügyvezető igazgatóját, dr. Varga Gyula polgármestert, Szentés Károly főjegyzőt, Bálint Imre ny. min. tanácsost, dr. Széll Imre egészségügyi főtanácsost és a gyulai társadalom sok más reprezentáns egyéniségét.

Scherer Benedek igazgatósági

elnök nyitotta meg a közgyűlést és üdvözölte meleg szavakkal a megjelenteket. A felolvasott igazgatósági jelentés tömör összefoglalásban ismertette az elmúlt év gazdasági viszonyait és különösképpen megemlékezett az intézet valamennyi ügykörének kibővüléséről, a takarékbetéteknek 170.000 pengőt meghaladó emelkedéséről, több mint negyedmillió új kölcsön folyósításáról, ami egyrészt a betétesek bizalma folytán, másrészt az anyaintézet nagymérvű támogatása folytán vált lehetségessé. A bemutatott zárszámadások az intézetnek minden irányban való fejlődéséről tesznek tanubizonyságot, az üzleti eredmény is megnövekedett a múlt esztendőben.

A közgyűlés határozataként a tiszta nyereségből 7.500 pengő, részvényenkint 5 pengő kerül mint osztalék kifizetésre, 8.000 pengővel a nyugdíjalapot dotálták és az egyéb tartalékolások után fennmaradó 4.593,21 pengőt új szám-lára vezették elő. Az előterjesztett jelentéseket és javaslatokat a

közgyűlés elfogadta és a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak egyhangulag megadta.

A közgyűlés befejezése előtt dr. Keppich Frigyes részvényes rövid visszapillantást vetett az intézet multjára, ismertette annak a lefolyt tiz évben folytatott működését, vázolta szép fejlődését és megemlékezett az igazgatóságnak, ügyvezető igazgatónak és tisztikarnak minden irányban kifejtett dicséretes működéséről. Javasolta, hogy a tizéves jubileum alkalmából úgy az igazgatóságot, mint a felügyelőbizottságot és vezetőséget, továbbá a patronizáló Pesti Magyar Kereskedelmi Bank vezetőit, Conrad Ottó és dr. Podovszky József igazgatókat, valamint a jelenlevő Csegő János cégjegyzőt bizalmáról biztosítsa, nekik köszönetét fejezze ki és üdvözölje a közgyűlés.

Az indítvány egyhangú és lelkes elfogadása után Scherer Benedek elnök, aki ötven esztendeje tagja az intézet vezetőségének, megemlékezett az elmúlt nehéz esztendők küzdelmeiről, felsorakoztatta azokat a kormányintézkedéseket és rendeleteket, amelyek az utóbbi időkben bénítólag hatottak az intézet egészséges fejlődésére és a maga személyében is annak a reménynak adott kifejezést, hogy a gazdasági helyzet megjavultával a jövő évben még jobb eredményről számolhat be és nagyobb osztalék kerülhet majd kifizetésre.

A lelkes éljenzéssel fogadott elnöki zárószavak után a közgyűlés véget ért.

Hallotta? . . .

— hogy Békésen férjhez megy a bíró lánya. K. Szabó Gábor gazdálkodó eljegyezte K. L. Szabó Gábor községi bíró kisebbik lányát Mariskát. Az eljegyzési ünnepélyen ott volt a község színe-java. Kétszáz terítékes vacsora volt a Kisgazdakörben, melyet reggelig tartó tánc követett.

— hogy nagy ünnepség keretében leplezték le Endrődön dr. vitéz Ricsóy Uhlarik Béla főispán, dr. vitéz Márki Barna alispán és Csernus Mihály apátplébános arcképeit.

— hogy a Műemlékek Országos bizottsága műemlékké nyilvánítja a gyomai református templomot.

„A viszonyokhoz képest kielégítően alakult“ a békéscsabai Rosenthal-malom üzleteredménye

Egy fővárosi közgazdasági lap hírovtatóban illatozik, szerényen, mint a kis ibolya, a következő sugalmazott kommuniké:

„Az Első Békéscsabai Rosenthal és Borsod—Miskolci—Debreceni István Gőzmalom Rt. fúziója igazolja azt a várakozást, amelyet ehhez a tranzakcióhoz fűzték. Bár a malomipar helyzete még mindig nem kedvező, a vállalat üzleteredménye a viszonyokhoz képest kielégítően alakult.”

Ez a dodonai közlemény egy halvány árnyalattal sem engedi sejtetni, vajjon számokban kifejezve mit jelent ez a kielégítő alakulás és vajjon kielégíti-e az

eredmény a hosszú című és nagy kiterjedésű vállalat csaba—miskolc—debreceni részvényesét is? Arról sem beszél a kommuniké, hogy miért volt üzemszünet egész decemberen át a csabai malomban? Aligha az üzletmenet kedvező alakulása, hanem inkább a liszt kivétel pangása következtében. És arra is kíváncsiak volnánk, hogy ez a kedvező üzletmenet éreztette-e hatását például a malom munkásainál is, akik aligha lehettek a december havi kényszer-szünetről elragadtatva. Mindezekre a kérdésekre nem ad felvilágosítást a malomvállalat szófukar kommunikéje.

Téves megállapítások és helyreigazítások a Pongrácz grófok házassága körül

Kempelen Béla most adta ki „Magyarországi zsidó és zsidó eredetű családok” című művének második kötetét, melyben téves adatokat sorol fel a Pongrácz grófok házasságáról. Tévedését a következő nyílt-téri közleményben igazítja helyre:

Nyilatkozat

„Magyarországi zsidó és zsidó eredetű családok” című munkám most megjelent II. kötetének 31. oldalán olvasható a következő: „neczpáli Justh Gyula, a képviselőház volt elnökének Sztányi Vilmától született gyermekei még Justh Gyula, Elza és Margit. Egyikük Pongrácz Jenő gróf felesége.

A fentidézett megállapításnak Pongrácz Jenő grófra vonatkozó része téves. Ez a tévedés onnan származik, hogy id. Pongrácz Jenő gróf, szabolcsmegyei földbirtokos felesége, Justh Margit, nem azonos az említett Justh Margittal, aki ugyanis Justh Ferencnek és Batthyány Margit grófnőnek házasságából származik. Pongrácz Jenő gróf, békésgyulai képviselőnek pedig Almásy Dénes v. b. t. t., békésgyulai nagybirtokos leánya, Almásy Jeanne grófnő a felesége. Így egyik Pongrácz Jenő sincsen a Sztányi családdal rokoni kapcsolatban.

Budapest, 1938 február 7.

Kempelen Béla s. k.

Báró Apor Gizella vöröskeresztes főnőkasszony előadást tartott az ápolónői hivatás fontosságáról és az ápolónőkérdés intézményes megoldásáról

Báró Apor Gizella vöröskeresztes főnőkasszony, báró Apor Vilmos apátlébanos nővére, nagyon érdekes előadást tartott a Székesfővárosi Népművelődési Bizottság rendezésében az ápolónői hiva-

tás fontosságáról.

— Hatvankét év előtt, — így kezdte előadását — 1876-ban alkották meg azt a törvényt, amely az ápolónőket egy sorba állítja a mosogatólánnyal, a hullaszolgálóval,

a legalacsonyabb fokon álló cseléddel. Azóta minden megváltozott, csak ez a szegyénteljes törvény maradt fenn változatlanul. Pedig hatvankét év óta az ápolónői kiképzés, mely akkor még nagyon is kezdetleges volt, óriásit változott, hiszen 1921-ben Ibrányi Alice főnőkasszony felállította az első magyar hároméves ápolónői tanfolyamot.

Apor főnőkasszony elmondta: milyen megrendítő, szinte hihetetlen lelki és testi megpróbáltatásokat jelent az ápolónői pálya, beszélt a 24, gyakran 30 órás szolgátról. Sok kórházban az éjjeli inspekció harmadnaponként vizsdatér és így emberfeletti megerőltetést jelent az ápolónő számára.

— Nem csak elismerést, de méltányos rendezést kíván ez pálya. Minden más pályán előforduló hibák legfeljebb pénzbe kerülnek, de az ápolónőkre emberi életeket bízunk.

— Tudom, hogy a küzdelem nehéz és azt is tudom, hogy más országokban, még Angliában is, ahol pedig az ápolónők a legmagasabb életnívóig eljutottak, hosszú utat kellett megtenniük, amíg elérték az igazi jogvédelmet, a valóban emberi elbánást. Az ápolónői kérdés, mely 62 év óta mozdulatlanul áll Magyarországon, intézményes megoldásra vár!

KIRÁLY MOZGÓ

GYULA, Telefon: 182.

Február 12-én, szombaton

Csak egy napig!

S p o r t h i é n á k

Főszereplők: John Wayne, Jean Rogero

MÁSODIK SLÁGER

Éneklő bandita

Főszereplő: Tom Tylor az éneklő cowboy

Február 13, 14 és 15-én

vásárnap, hétfő, kedd

Magyar vígjáték

Családi pótlék

Főszereplők: Kun Magda, Gyergyay István, Vaszary Piri, Fenyvessy Éva, Mály Gerő, Bilicsi Tivadar, Zala Karola, és Ádám Klári (Sutyi).

Előadások kezdete: vasár- és ünnepnap 2, negyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor, hétköznapokon negyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor.

A TÁLTOS UTÁN A SÁMÁN IS . . .

Elkobozták a Turáni Egyistenhívők katekizmusát

A Békés vármegyében, különösen Orosházán és környékén jól ismert Turáni Egyistenhívők szektája ismét beszéltet magáról. Virasztó Koppányt, az orosházi táltost ugyan hüvösre tették, magát a szektát és annak vezetőit pedig erős rendőri felügyelet alá helyezték, de a pogány szekta — jöllehet a rendőri hatóságok félrevezetésére kimondta teljes feloszlását — mégis csak működésben maradt és most újból hallat magáról.

Dr. Bencsi fősámán titokban összeállította a szekta katekizmusát, amivel főleg iskolásgyermeket akartak istentagadó tanúik számára toborozni. Budapesten nem akadt nyomda, mely az istentagadó könyvecskét kinyomatta volna, így került a kézirat

Debrecenbe, ahol egy kis nyomda vállalkozott a könyv kinyomására. Nagy piros fedéllel jelent meg a katekizmus. A címlapon hatalmas máglya tüze lobog az égig, a fősámán misztikus alakja pedig áhítatosan borul a tűz felé, míg a hívek néma áhítattal bámulják a misztikus áldozati ceremóniát.

Az istentagadó katekizmus terjesztéséről tudomást szerzett a debreceni rendőrhatalóság és intézkedésére Bencsi Zoltán fősámán budapesti lakásán elkobozták a detektívek a pirosfedelű könyvet, amelynek „Ősi hitünk” címmel lettek volna a pogány tanokat az iskolásfiúk és lányok közt terjeszteni. Az elkobzással egyidejűleg *hitfelekezet elleni izgatás* címén eljárás indult meg Bencsi Zoltán fősámán ellen.

Gazdát cserélt a gyulai Komló szálloda

A régóta vajdudó és az illetékes köröknek sok gondot okozó gyulai szállodakérdés végre a kedvező megoldás stádiumába jutott. A város egyetlen szállodájának, a Komló szállodának sorsa ugyanis tulajdonosainak elhalálása óta bizonytalanná vált. Az örökösök mostoha anyagi helyzetüknél fogva nem tudták az üttött-kopott szállodaépületet megfelelően tataroztatni, a bérlők pedig részint a rossz gazdasági konjunktúra, részben pedig a háztulajdonosok tehetlen helyzete folytán egyre ki-

sebb bérösszeget ajánlottak fel az épületért.

Az örökösök nemrég Gyula városának ajánlották fel megvételre a szállodát, de a város — bár át volt hatva annak fontosságától, hogy idegenforgalmi és városfejlesztési szempontból egyaránt kívánatos volna a Komló sorsának biztosabb alapokra való helyezése — mégis kénytelen volt az ajánlatot *elutasítani*, mert nem volt pénze az ingatlan megvásárlására. Annál örömdetesebb, hogy az épület most jó kezekbe került.

Szecsey Sándor alezredes az új birtokos, aki bátyjával Szecsey Istvánnal együtt vásárolta meg az örökösöktől a Komló ingatlanát.

Szecsey alezredes, aki már eddig is számos tanujelét adta Gyula város iránti szeretetének és áldozatkészségének, nagy ambícióval fog hozzá, hogy a Komlót ismét magas színvonalra emelje. Harminc-negyvenezer pengős költségvetési keretben teljesen újjalakíttatja a szállodaépületet és olyan állapotba hozza, hogy az *újászülető Komló minden tekintetben megfeleljen a modern követelményeknek*. A Petőfi-uccai frontot *modern üzlethelyiségekké* alakítja át, ami nagyban hozzá járulni ahhoz, hogy a Petőfi-uccából a város legszebb korzó-uccája legyen. Ezután a városon volna a sor, hogy a szűk ucca kocsiutját is betonburkolattal lássa el, a kocsiforgalmat pedig innen eltereltesse. A sugárutnak erre az évre tervezett rendezésével kapcsolatban ezt is könnyen meg lehetne valósítani.

Ami a szálloda bérletét illeti, a jelenlegi bérlőknek még érvényes tendős szerződésük van, Szecsey alezredes azonban ennek elteltével is szívesen meghagyja a bérletet a jelenlegi bérlők kezében, ha a változott viszonyoknak megfelelő bérösszeget megfizetik és a szálloda berendezését is a viszonyoknak megfelelően felfrissítik. Erre nézve most folynak a tárgyalások és remélhetőleg kedvező eredménnyel fognak végződni.

Január 15-től február 15-ig

„Pécsi” kokszt propaganda eladás

Kokszt tüzelésű kályha és kokszt kedvező feltétellel

Fevilágosítást nyújt

Schneider Dénes

Telefon 200 Gyula, Komlóval szemben Telefon 200

Olcsó és jó szálloda Pesten a

METROPOLE,

a Rákóczi úton 150 kényelmes szoba 4 pengőtől, teljes pénzióval 9 pengőtől. — Az étteremben szegedi Farkas Jóska muzsikál, a télikertben délután és este a Virány jazz játszik a tánchoz. Hallgassa meg mindkét zenekart rádió! Adjon barátainak találkozót, hívja meg őket vacsorára a

METROPOLE-ba

Hallotta. ? . . .

— hogy új tárgyalást rendelt el a tábla Kunczi József ügyében, akit a gyulai törvényszék tizhavi fogházra ítélt gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt, mert egy Szabó Eszter nevű szeghalmi lány meghalt a «geofizikai csodaszor»-tól.

Végkép megfeneklett a Gyulai Hét

A Gyulai Hét gondolatát évekkel ezelőtt a „Visszhang” szerkesztője vetette fel elsőnek. A részletesen kidolgozott terv még csak a megbeszélés stádiumáig sem jutott el. Azután a város iparossága foglalkozott a Gyulai Hét gondolatával, ami egy rosszul sikerült Gyulai Kolbásznappá zsugorodott össze. A Gyulai Hét gondolata azóta még mindig vájodik, de nem tud megszületni. Nem rég egy fővárosi lapban olvastuk — minden komoly alap nélkül — hogy az Almásy-kastély parkjában szabadtéren színrehozzák az idén Erkel Bánk bán-ját. Ez lett volna a gerince az *eredeti elgondolású* Gyulai Hétnak, de keresztülvihetetlennek bizonyult. Ma sem lehet megvalósítani, de különben is azóta *erősen megcsappant az érdeklődés* a szabadtéri játékok iránt.

Legújabbban a gyulai ipartestület előtt ismét szóba került a Gyulai Hét és az „Ipartestületi Értesítő”-ben a következőket olvassuk róla: „Az iparfejlesztés kérdésével kapcsolatban ismét szóba került a Gyulai Hétnak ipari kiállítással egybekötött megrendezése. E törekvésekhez más városok messze-mező támogatást nyújtanak, mert tisztában vannak az ily irányú megmozdulások város- és iparfejlesztési jelentőségével. Sajnos,

mindaddig míg Gyula város és közönsége e gondolat elől oly mereven elzárkózik, mint a multban, minden e tárgyú terv és munka erőtlen próbálkozás marad csupán.”

Az ipartestületnek nincs igaza. A város, de főleg a vármegye vezetősége szívesen nyújtana ma is támogatást egy *megfelelően elgondolt*, magas színvonalú és idegenforgalmi szempontból is számottevő Gyulai Hét megrendezéséhez. Csak tessék megfelelő programot csinálni és előterjeszteni. Mert a Gyulai Kolbásznappal még mindig megfekszi a gyomrokat és érthető az előzetes bizalmatlanság minden újabb kezdeményezés iránt.

Hallotta? . . .

— hogy a gyulai ipartestület vasárnap február 13-án délelőtt 11 órakor díszgyűlést rendez a kitüntetett gyulai iparosok tiszteletére. Stéberl András tudvalevőleg aranykoszorút, Puczkó József aranyérmet nyert a legutóbbi országos mesterversenyen, Volent Mihályt és Angyal Lajost a nagykanizsai, nyolc más iparost pedig a szolnoki országos iparoskongresszus tüntetett ki díszoklevéllel. Ezeket a kitüntetések fogják a vasárnapi díszgyűlésen a kitüntetett iparosoknak átadni. A gyűlés után ünnepi ebéd lesz.

Átalakítják a községek mai szervezetét

Széll József belügyminiszter érdekesen nyilatkozott arról, hogy milyen irányban várható újabb fejlődés a községi közigazgatás terén. Első teendőnek azt tartja a miniszter, hogy a megváltozott viszonyoknak és a tényleges szükségletnek megfelelően alakítsák át a községek mai részben elavult szervezetét. Szükségesnek tartja a jegyzők jogállásának újabb szabályozását, valamint a községi autonómiák kibővítését is. Jónak látná a miniszter azt is, ha a körjegyzőségekbe szorított községek ügyeit közös képviselő-testület intézné.

A szervezeti reformmal kapcsolatban gondolni kell a községeknek arra a fájára is — mondtta a miniszter — amelyek az idők folyamán bizonyos város-szerű fejlődést értek el. Ezek a 15—30.000 lakosu községek kinőttek már a községi törvényben kis- és nagyközségek számára megszabott szűk keretektől, anélkül mégis, hogy eleget tehetnének a megyei várossá alakulás valamennyi feltételének. Az ilyen községeknél szóba kerülhetne egy *magasabb községi típusnak*, a *mezővárosnak* megteremtése, amely a városi igazgatás nagyobb költségei nélkül, különleges intézményei által megokolt szélesebb hatáskörű önkormányzatot kapna.

Hallotta? . . .

— hogy legeredményesebben hirdet, ha a Visszhangban hirdet!

VISSZHANG

Gazdaságpolitikai és társadalmi hetilap
Megjelenik minden vasárnap

Felelős szerkesztő és kiadó:
VERMES ERNŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BÉKÉSCSABÁN, Andrásy-ut 7.
Engel Hírlapiroda. Tel. 253.
GYULÁN, Vad-uca 3. Tel. 31.

Előfizetési díj egy évre 5 pengő.
Hatóságoknak, vállalatoknak, pénzintézeteknek mellékkiadványokkal együtt 30 pengő.
Hirdetések hasábmillimétersoronként 10 f.
Nyomatott Leopold Sándor nyomdájában Gyulán.

LEOPOLD NYOMDA

GYULA

Könyv
és mindenféle
ipari és
kereskedelmi
reklám

NYOMTATVANYOK

készítése
olcsó árban,
izléses
hívitelben